

Deze reactie is gericht aan de voorzitter en leden van de gemeenteraad

Algemeen

De Adviesraad Sociaal Domein Noordwijk stelt het bijzonder op prijs dat we ruim in de gelegenheid zijn gesteld om mee te denken en mee te praten over de nota Minimabeleid 2021-2024. De definitieve versie die nu voorligt is een flinke verbetering van het eerdere concept. Het nadeel van moeilijk leesbaar zijn - dat vaak kleeft aan ambtelijke nota's - is bij deze nota heel duidelijk afwezig. Wij zien deze nota als een voorbeeld van leesbaarheid dat navolging verdient.

Een ander kernpunt van deze nota is het uit willen gaan van verantwoord vertrouwen in plaats van georganiseerd wantrouwen. Dit waarderen wij zeer.

Om de voornemens uit de nota tot hun recht te laten komen is veel aandacht voor communicatie met de doelgroep nodig. Het plan om te komen tot de instelling van een klankbordgroep (uit de doelgroep) die regelmatig met de beleidsambtenaren de voortgang bespreekt, heeft onze volmondige instemming.

De Inhoud

a. Algemeen

Als het in algemene zin over de inhoud gaat, vinden wij de nadruk op de consequenties van armoede voor kinderen hoopgevend. Het verdient aanbeveling om bij de communicatie over de voorzieningen voor kinderen de scholen te betrekken, zeker als het gaat over de aanschaf van voorzieningen die kinderen op school gebruiken, zoals bijvoorbeeld de aanschaf van een laptop. De voorgenomen uitbesteding van het Breed Kindpakket aan de St. Leergeld Leiden is voor ons een goed voorbeeld van een laagdrempelige aanpak. Het is altijd de opgave om te proberen om regelingen eenvoudig te houden. Dat is in deze aanpak goed geslaagd.

b. De Pilot Werkbonus

Wij vinden de Pilot Werkbonus een belangwekkende vondst. Het is een goed idee om te proberen de armoedeval te voorkomen. Als gezinnen met kinderen in Noordwijk proberen uit de armoede te komen, geeft het geen pas om hen op te zadelen met hogere kosten en minder extra's in vergelijking met de situatie dat ze in de bijstand zaten. Het ontmoedigen van deze gezinnen om te proberen uit een situatie van armoede te blijven, levert ook financiële winst op voor de gemeente. Vanuit die invalshoek vinden wij het voorstel om de extra's voor deze gezinnen met een jaar te verlengen (na het verlaten van de bijstand), een te karig voorstel. Het zou de gemeente er veel aan gelegen moeten zijn om te voorkomen

dat mensen die uit de bijstand geraken, daar niet weer terug naar toe gaan. Als Adviesraad stellen wij dan ook voor de afbouw van de extra's langer te laten duren dan een jaar. Na het eerste jaar zou er een geleidelijke afbouw van de extra voorzieningen moeten komen, bijv. geen afbouw in het eerste jaar na het verlaten van de bijstand (zoals nu voorgesteld) en 50% afbouw in het tweede jaar na het verlaten van de bijstand. Door deze handelwijze is de kans groter dat gezinnen niet terug gaan naar de bijstand en naar de extra vangnetten die daarmee samengaan.

c. Het begeleiden van de inwoners in het kader van het Minimabeleid

Uit ervaringen van enkele leden van de Adviesraad is gebleken dat niet-autochtone inwoners soms meer gebruik maken van de beschikbare voorzieningen dan autochtone inwoners. Wij vermoeden dat dat betere gebruik voortkomt uit het feit dat niet-autochtone inwoners in de beginfase van vestiging in onze gemeente door hun begeleiders goed wegwijs worden gemaakt over wat er in Noordwijk aan ondersteuning mogelijk is. Autochtone inwoners gaan mogelijk bij optredende noden niet meer op zoek naar oplossingen binnen hetgeen de gemeente te bieden heeft. Wij pleiten dit keer “omgekeerd” voor gelijke behandeling van beide groepen, in die zin dat de ondersteuning van autochtone inwoners intensiever wordt. Mogelijk kan het Meedenkersnetwerk hierin veel betekenen. Deze meedenkers hebben ook veel kennis van de uitvoerende organisaties, zoals die in deze nota Minimabeleid voorkomen.

d. De financiën

Bij de financiën staan onder de kop Overige posten 2 eenmalige posten voor Persoonlijke benadering en voor Stress-sensitieve hulpverlening. Uit navraag bij ambtelijke staf begrepen wij dat de aannahme daarbij was, dat deze bedragen eenmalig nodig zijn voor het organiseren van 2 eenmalige cursussen. Hierbij willen wij graag 2 kanttekeningen maken. Op de eerste plaats is het personeelsbestand van de uitvoerende organisaties aan verandering onderhevig: medewerkers vertrekken en nieuwe medewerkers nemen hun plaats in. Deze nieuwe medewerkers hebben deze cursus nog niet gevolgd.

Op de tweede plaats hebben de nu reeds aanwezige medewerkers tot nu toe een andere aanpak gehanteerd en moeten zij via deze eenmalige cursus een nieuwe manier van werken leren. De ervaring leert dat na enige tijd de oude manier van werken weer terug kan sluipen. Wij achten het daarom van belang dat degenen die de eenmalige cursus gevolgd hebben periodiek “op herhaling” gaan. Dit alles brengt ons tot het voorstel om naast de eenmalige kosten aanvullend per jaar 50% van die eenmalige kosten als structurele kosten op te voeren, om de nieuwe manier van werken daadwerkelijk te kunnen verankeren.

e. Nabrand

Rondom het minimabeleid ontstaat er regelmatig enige ophef in de media, omdat er gevolgen zijn die niet eerder voorzien zijn. Minimabeleid moet een laag niveau van een menswaardig bestaan garanderen. Maar hoe dat echt voelt, dat weten velen van ons en velen van u niet. Tegen die achtergrond willen wij aandacht vragen voor een recent initiatief van een wethouder in Tilburg, die een maand lang geprobeerd heeft te leven van een bijstandsuitkering. Zie voor het betreffende artikel de navolgende link.

<https://www.trouw.nl/economie/tilburgse-wethouder-leeft-een-maand-van-de-bijstand-het-is-meer-overleven-dan-leven~bc92fa64/>

De conclusie van de betrokken wethouder was dat er eerder sprake is van overleven dan van leven. Deze vaststelling is betekenisvol en moet tot denken aanzetten voor velen die nog denken dat een bijstandsuitkering een vetpot is. Soberheid is een goed uitgangspunt maar kan ook te ver gaan.

Een ander betekenisvol moment in de media vormde de kwestie van een moeder die aan haar dochter wekelijks boodschappen gaf, terwijl zij (de dochter) een bijstandsuitkering had. Wij hebben begrepen dat u over deze kwestie en de eventuele consequenties voor Noordwijk onlangs in uw midden een discussie hebt gevoerd. Deze kwestie is voor ons – de Adviesraad – een niet prettig uitvloeisel van hoe onze maatschappij georganiseerd is. Voedsel dat aan de Voedselbank wordt gegeven, heeft formeel gesproken geen economische waarde meer. Het is gratis geworden en kan op die wijze gegeven worden aan mensen die over onvoldoende economische ruilmiddelen (=geld) beschikken, om dit geld tegen deze goederen te ruilen.

In Noordwijk worden deze ‘artikelen zonder economische waarde’ door vrijwilligers bij de supermarkten verzameld. Die artikelen worden gebracht naar gebouwen die door bijdragen van derden gehuurd kunnen worden. Zo ontstaat er toch economische waarde voor deze artikelen. Wij zijn van mening dat nog een andere aanpak de moeite van het overwegen waard is: als de economische tegenwaarde van de voedselschenken aan de Voedselbank verdeeld zou worden onder de mensen die na een check op hun inkomen aan de voorwaarden voor ontvangst daarvan voldoen, is het dan mogelijk om aan alle mensen die dat nodig hebben een **Noordwijkse Voedselpas** te geven, die zij kunnen gebruiken voor de aankoop van voedsel? Zo zouden zij hun waardigheid terug kunnen krijgen. Maar dan moet het prijskaartje hiervan in de gemeentelijke begroting worden verwerkt. En dat is verder aan u, de gemeenteraad.

Met vriendelijke groet,
Namens de Adviesraad Sociaal Domein Noordwijk,

P.J.W.J. van Dongen, voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Noordwijk